

Sygn. akt *IV RC 1304/13*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Mejka

Protokolant: Weronika Potorska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy

z powództwa małoletniego J. S. (1), reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. S.

przeciwko T. B.

o alimenty

I zasądza od pozwanego T. B. na rzecz małoletniego powoda J. S. (1), urodzonego w dniu (...) w G., tytułem alimentów kwotę po 900 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie za okres od dnia 22 listopada 2013 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku, kwotę po 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) miesięcznie za okres od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku oraz kwotę 1.100 zł (jeden tysiąc sto złotych) miesięcznie za okres od dnia 1 września 2015 roku, płatną do rąk przedstawicielki ustawowej M. S. z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II oddala powództwo w pozostałej części;

III zasądza od małoletniego powoda J. S. (1) na rzecz pozwanego T. B. kwotę 31,80 zł (trzydzieści jeden złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV zasądza od pozwanego T. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 358,80 (trzysta pięćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów sądowych, od których uiszczenia powód był zwolniony z urzędu;

V wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt *IV RC 1304/13*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 listopada 2013 roku małoletni J. S. (1) reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową M. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. B. alimentów w wysokości 2.300 zł miesięcznie, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca na konto małoletniego wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej raty.

W uzasadnieniu pozwu podano, że pozwany T. B. jest ojcem małoletniego powoda. Rodzice małoletniego nie byli małżeństwem. Obowiązek alimentacyjny nie był uprzednio ustalony. Pozwany dobrowolnie przekazywał matce

powoda co miesiąc kwoty od 500 zł do 700 zł. Sporadycznie przysyłał także dodatkowe kwoty, np. 200 zł na książki. Od sierpnia 2013 roku pozwany regularnie przysyłał matce powoda kwotę 500 zł. Matka powoda wskazała, że jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku. W uzasadnieniu pozwu wskazano nadto, że pozwany mieszka w P. wraz z żoną i dzieckiem. Z zawodu jest oficerem mechanikiem okrętowym. Pozwany ma dom z ogrodem i basenem w Niemczech. Obecna żona pozwanego jest właścicielką mieszkania w S., które wynajmuje. M. S. wskazała, że kwota 500 zł, którą otrzymuje od pozwanego, w bardzo małym zakresie pomaga jej w utrzymaniu małoletniego J.. Małoletni J. S. (1) jest chory na astmę oskrzelową i alergiczny nieżyt nosa. Lekarz zaleca mu leczenie klimatyczne, góry i ciepły klimat. Małoletni musiał zrezygnować z uprawiania piłki nożnej w klubie, ponieważ jego matka nie była w stanie opłacić treningów. Z tego samego powodu małoletni nie może uczęszczać na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego. Matka małoletniego wskazała, że dwójka dzieci pozwanego żyje na zupełnie różnych poziomach.

Vide: pozew – k. 2-3

Pozwany uznał powództwo w zakresie kwoty 500 zł miesięcznie i wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz za tę część roszczenia kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w części ponad kwotę 500 zł oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz za tę część roszczenia kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, że jest ojcem małoletniego powoda, jak również że płaci na jego utrzymanie kwotę co najmniej 500 zł miesięcznie. Pozwany wskazał, że łoży na małoletniego powoda dobrowolnie od 14 lat. Pozwany zauważył, że mieszka wraz z żoną i małoletnim synem K. w Niemczech. Zaprzeczył jakoby posiadał nieruchomość w P.. Pozwany przyznał, że jest mechanikiem okrętowym. Wskazał ponadto, że wynagrodzenie w tym zawodzie może wynosić około 4.700 EUR brutto miesięcznie. T. B. podał, że jego sytuacja materialna jest ciężka. Wraz z żoną spłaca wieloletni kredyt na nieruchomość. Miesięczny dochód pozwanego w styczniu 2014 roku wyniósł 2.635 EUR. Na małoletniego syna K. pozwany otrzymuje dodatek w wysokości 184 EUR miesięcznie. Żona pozwanego jest osobą bezrobotną. W uzasadnieniu wskazano, że miesięczne koszty utrzymania pozwanego i jego rodziny wynoszą 1.650 EUR. T. B. zakwestionował wskazane przez stronę powodową koszty utrzymania małoletniego, podając, że w jego ocenie są one zawyżone oraz nieadekwatne do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda.

Vide: odpowiedź na pozew – k. 62-65

Na rozprawie w dniu 26 listopada 2015 roku pozwany T. B. oświadczył, że uznaje powództwo co do kwoty 900 zł miesięcznie, płatnej od dnia wydania wyroku.

Vide: protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2015 roku k. 358, 359

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód J. S. (1) urodził się w dniu (...) roku. Małoletni pochodzi ze związku nieformalnego pozwanego T. B. oraz M. S.. Oświadczeniem złożonym przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w G. w dniu 29 listopada 1999 roku małoletni powód został uznany przez ojca – pozwanego T. B..

okoliczność bezsporna, ponadto **dowód:** odpis zupełny aktu urodzenia – k. 4

Małoletni powód J. S. (1) choruje na astmę oskrzelową oraz alergiczny nieżyt nosa, wymagające stałego leczenia. Zgodnie z zaleceniami lekarza powinien odbyć leczenie klimatyczne, sugerowane są między innymi wyjazdy w góry lub do krajów z ciepłym klimatem. W styczniu 2015 roku miał miejsce incydent, kiedy to małoletni powód został odwieziony karetką ze szkoły do szpitala. Stwierdzono u niego astmę i zaburzenie rytmu serca powodujące bóle w klatce piersiowej.

Małoletni J. S. (1) jest uczniem Gimnazjum nr 12 im. M. C. w G.. Małoletni uczestniczy w okazjonalnie organizowanych wycieczkach klasowych, organizowanych przez szkołę, do której uczęszcza. Koszt wycieczki do Z. w maju 2014 roku wyniósł 550 zł.

Miesięczne koszty utrzymania małoletniego obejmują: wyżywienie ok. 600 zł, leki ok. 90 zł, koszty edukacji ok. 50 zł (w tym podręczniki – przy uwzględnieniu rocznych kosztów ich zakupu w wysokości 320 zł), odzież ok. 120 zł, przejazdy do szkoły z miejsca zamieszkania ok. 35 zł, środki czystości ok. 50 zł, rozrywka ok. 50 zł – co daje łącznie kwotę ok. 995 zł.

Całościowy koszty utrzymania mieszkania, w którym małoletni zamieszkuje, to kwota – do czerwca 2015 roku – 550 zł (na co składają wydatki tytułem dostawy prądu w wysokości 300 zł, wody w wysokości 200 zł oraz za Internet w wysokości 50 zł), a od lipca 2015 roku – 450 zł (na co składają się wydatki tytułem dostawy prądu w wysokości 300 zł, wody w wysokości 100 zł oraz za Internet w wysokości 50 zł). Do czerwca 2015 roku powód oraz M. S. prowadzili gospodarstwo domowe wspólnie ze starszym synem M. S. oraz jej partnerem o imieniu P.. Od lipca 2015 roku powód oraz M. S. prowadzą samodzielne, dwuosobowe gospodarstwo domowe. Wobec tego należy przyjąć, że udział powoda w kosztach mieszkaniowych równał się łącznie kwocie 137,50 zł (550 zł / 4), a od lipca 2015 roku równa się kwocie 225 zł (450 zł / 2).

We wrześniu 2015 roku powód zaczął uczęszczać na korepetycje z języka polskiego, języka angielskiego oraz matematyki. Koszty ponoszone tym tytułem wynoszą ok. 360 zł miesięcznie.

Do czerwca 2015 roku łączny koszt utrzymania małoletniego wynosił ok. 1.132,50 zł miesięcznie. W okresie od lipca 2015 roku do sierpnia 2015 roku miesięczny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosił ok. 1.220 zł. Od września 2015 roku łączny koszt utrzymania małoletniego wynosi ok. 1.580 zł.

dowód: odpis zupełny aktu urodzenia – k.4; zaświadczenie lekarskie – k. 5; faktura – k. 20-22; zaświadczenie – k. 107; karta pobytu – k. 199; zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. S. słuchanej w charakterze strony – k. 327-328, 354-355)

Matka małoletniego powoda M. S. ma 38 lat, z zawodu jest konserwatorem zabytków i architektury.

W okresie od dnia 1 maja 2012 roku do dnia 30 sierpnia 2012 roku M. S. otrzymała od Miejskiego Ośrodka (...) w G. kwotę w łącznej wysokości 1.577,40 zł tytułem świadczeń rodzinnych.

W okresie od dnia 4 marca 2013 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku M. S. była związana umową zlecenia z Firmą Handlową (...) w S.. Wskazany tytułem otrzymała wynagrodzenie w kwocie łącznej 1.600 zł brutto.

Od dnia 5 lipca 2013 roku M. S. była zarejestrowana w Urzędzie Pracy w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku.

Do kwietnia 2015 roku M. S. podejmowała się wykonywania prac dorywczych, za których wykonanie otrzymywała wynagrodzenie w kwocie ok. 500 zł miesięcznie. W dniu 28 kwietnia 2015 roku M. S. związała się umową zlecenia z firmą sprzątającą, za co otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 400 zł miesięcznie. Ponadto w czerwcu 2015 roku nawiązała współpracę ze sklepem, gdzie wykonywała zadania sprzedawcy, za co w czerwcu 2015 roku otrzymała wynagrodzenie w kwocie 800 zł miesięcznie. Obecnie przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda współpracuje ze sklepem odzieżowym, za co utrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 1.000-1.200 zł miesięcznie – do listopada 2015 roku na podstawie umowy zlecenia, w grudniu 2015 roku zmianie miała ulec podstawa współpracy stron na umowę o pracę na 1/3 etatu, przy zachowaniu wynagrodzenia w takiej samej wysokości.

W czasie, gdy M. S. pozostawała w związku partnerskim z P., tj. do czerwca 2015 roku, otrzymywała od partnera środki pieniężne w kwocie 1.650 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego.

dowód: zaświadczenie – k. 6, 17, 18, 19; zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. S. słuchanej w charakterze strony – k. 327-328, 354-355

Poza małoletnim powodem M. S. ma pełnoletniego syna D. w wieku 21 lat. Do czasu, kiedy syn M. S. zamieszkiwał wspólnie z nią, jej partnerem i małoletnim powodem, M. S. ponosiła koszty związane również z jego wyżywieniem oraz tytułem jego udziału w pokrywaniu kosztów mieszkaniowych.

M. S. wraz z powodem – do czerwca 2015 roku nadto wraz z pełnoletnim synem i z partnerem – zamieszkuje na parterze domu. Na piętrze domu zamieszkuje ciotka M. S. oraz kuzynka wraz z mężem. Koszty dostarczenia i użycia wody są ponoszone po połowie – przez mieszkańców parteru oraz przez mieszkańców pierwszego piętra domu. M. S., w zakresie swoich możliwości zarobkowych, pomaga ciotce w spłacie kredytu w wysokości 26.000 zł, przekazując jej co miesiąc kwotę ok. 50 zł miesięcznie.

dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. S. słuchanej w charakterze strony – k. 327-328, 354-355

Pozwany T. B. ma 42 lata, z zawodu jest marynarzem. Zamieszkuje w miejscowości G. (O.) w Niemczech wraz z żoną A. B. oraz wspólnym synem K. B., urodzonym w dniu (...).

Umową z dnia 11 września 2008 roku, zawartą w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. S. (2), Rep. A nr 5127/2008, jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego, pozwany i A. B., wówczas G., ustanowili rozdzielność majątkową małżeńską.

Małżonka pozwanego jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna, nie uzyskuje dochodu. A. B. jest właścicielką lokalu mieszkalnego w S. oraz lokalu mieszkalnego w P., a ponadto samochodu.

Pozwany wraz z małżonką są właścicielami domu, w którym razem ze wspólnym synem zamieszkują. Nieruchomość została zakupiona na kredyt – którego kredytobiorcami są pozwany i A. B..

Pozwany pracuje w ramach kontraktów łączących go z zagranicznymi armatorami. Pracując na kontrakcie ok. 4 miesiące spędza na morzu, natomiast ok. 2 miesiące na lądzie – na zmianę. Łącznie w ciągu roku pozwany spędza na morzu okres 8 miesięcy, a na lądzie okres około 4 miesięcy.

W 2013 roku pozwany uzyskał wynagrodzenie brutto w kwocie 53.137 EUR, co daje przychód w kwocie 43.796 EUR. Dochód pozwanego w 2013 roku, podlegający opodatkowaniu, wyniósł 36.335 EUR, podatek od pozwanego należny wynosił 4.546 EUR. Przy dochodzie netto pozwanego w 2013 roku w kwocie 31.789 EUR (36.335 EUR – 4.546 EUR) pozwany uzyskał w 2013 roku wynagrodzenie netto w wysokości średniomiesięcznej 2.649,08 EUR. Pozwany otrzymał zwrotu podatku od wynagrodzenia nadpłaconego w 2013 roku w kwocie 2.952,16 EUR.

W 2014 roku pozwany uzyskał dochód brutto podlegający opodatkowaniu w kwocie 53.852,23 EUR, podatek od pozwanego należny wynosił 6.862,46 EUR. W grudniu 2014 roku wynagrodzenie miesięczne wypłacone pozwanemu zamknęło się w kwocie 4.074,56 EUR. Łącznie w 2014 roku pozwanemu wypłacono wynagrodzenie w kwocie 40.056,37 EUR, co daje średnie miesięczne wynagrodzenie w kwocie 3.338,03 EUR.

W 2015 roku pozwany uzyskał średniomiesięczny dochód netto w kwocie ok. 3.300 EUR.

Ponadto pozwany otrzymuje zasiłek na dziecko K. B.. Decyzją z dnia 6 maja 2008 roku przyznano pozwanemu wymieniony zasiłek w wysokości 154 EUR. Obecnie zasiłek ten jest wypłacany w kwocie 184 EUR.

Koszty utrzymania pozwanego wraz z jego rodziną – żoną A. B. i synem K. B., ponoszone w pełnej wysokości przez pozwanego, oscylują w granicach ok. 1.600 EUR miesięcznie. W skład tych kosztów wchodzi koszty związane z utrzymaniem domu, w tym olej opałowy (2.303,11 EUR rocznie, co daje kwotę 191,92 EUR miesięcznie), koszty związane z usługami kominiarskimi (110,40 EUR rocznie, co daje kwotę 9,20 EUR miesięcznie), podatek gruntowy

i za czyszczenie drogi (168,05 EUR rocznie, co daje 14 EUR miesięcznie), opłaty za odpady (128,90 EUR rocznie, co daje 10,74 EUR miesięcznie) oraz opłaty za energię (1.710,51 EUR rocznie, co daje 142,54 EUR miesięcznie). Ponadto pozwany ponosi koszty tytułem wody i ścieków (178 EUR co dwa miesiące, co daje 89 EUR miesięcznie), telefonów – domowego (37,70 EUR miesięcznie) i żony (39,95 EUR miesięcznie), telewizji (17,98 EUR miesięcznie), ubezpieczeń (ubezpieczenie żony – 210,03 EUR rocznie, co daje 17,50 EUR miesięcznie; ubezpieczenie domu – 499,92 EUR rocznie, co daje 41,66 EUR miesięcznie, ubezpieczenie pozwanego – 46,36 EUR miesięcznie, ubezpieczenie wypadkowe pozwanego – 30,50 EUR miesięcznie, ubezpieczenie emerytalne pozwanego – 175 EUR miesięcznie; ubezpieczenie samochodu żony – 506,95 EUR co pół roku, co daje 84,50 EUR miesięcznie), podatku za samochód żony (108 EUR rocznie, co daje kwotę 9 EUR miesięcznie) oraz kredytu – pozwany spłaca ratę miesięczną za kredyt na dom w wysokości 617,38 EUR. W dniu 29 lipca 2013 roku pozwany nadto poniósł koszt zakupu książek dla małoletniego K. B. na rok szkolny 2013/2014 w kwocie 55,05 EUR, co przedkłada się na kwotę 4,5 EUR miesięcznie. Pozwany zawarł nadto umowę o kredyt na okres od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 1 lutego 2015 roku, tytułem którego spłaty uiszczał 18,25 EUR miesięcznie.

Koszty powyższe nie uwzględniają kosztów wyżywienia, ubrania i zaspokojenia podstawowych potrzeb socjalnych trzyosobowej rodziny pozwanego. Zgodnie z kryterium socjalnym obowiązującym na terenie Niemiec minimum środków pieniężnych niezbędnych dla zabezpieczenia wskazanych potrzeb wynosi kwotę 380 EUR miesięcznie od osoby.

dowód: odpis skrócony aktu urodzenia – k. 66; umowa ustanowienia rozdzielności majątkowej – k. 140-141; faktura za usługi kominiarskie – k. 244-245; pokwitowanie – k. 246-247; faktura za olej opałowy – k. 248-249; informacja z Głównego Urzędu Celnego – k. 250-251; informacja z Urzędu Miasta – k. 252-253; faktura za energię – k. 254-257; informacje z banków – k. 258-261; pismo Kasy Rodzinnej – k. 262-263; decyzja o podatku dochodowym za rok 2013 – k. 264-269; decyzja o zapłacie opłat za odpady – k. 270-271; faktury za telefon i telewizję – k. 272-277; polisy ubezpieczeniowe i wyczenia składek – k. 278-289; rozliczenie zużycia wody i decyzja o opłatach ze ścieki – k. 290-291; rozliczenie płacy marynarza – k. 292-294; zeznania pozwanego T. B. słuchanego w charakterze strony – k. 355-358)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że materiał dowodowy obejmujący dowody obiektywne w postaci dokumentów został uznany za wiarygodny w zakresie tych dokumentów, które zostały wymienione w części uzasadnienia obejmującej ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd. Albowiem dokumenty te pozostawały wzajemnie spójne, zgodne z doświadczeniem życiowym, a przede wszystkim ich wiarygodności strona przeciwna nie kwestionowała.

Natomiast Sąd odmówił wiarygodności dokumentom w postaci rachunków, które zostały przedłożone przez powoda. Należy wskazać, że nie były to rachunki imienne. Wobec tego nie wiadomo, kto dokonał zakupu wymienionych w nich rzeczy, ani dla kogo – w szczególności czy dla powoda – zakupione przedmioty rzeczywiście zostały przeznaczone.

Sąd nie dokonał ustaleń faktycznych również w oparciu o wydruki ofert pracy, które zostały złożone przez powoda do akt sprawy, a znajdujące się na k. 29-34 (37-42). Strona pozwana wiarygodność tych dowodów – pod kątem ich przystawalności do sytuacji majątkowej i możliwości zarobkowych pozwanego – zakwestionowała. Przedmiotowy zarzut pozwany wyczerpująco uzasadnił, wskazując, że nie spełnia on warunków formalnych wymienionych w przedmiotowych ofertach. Wobec tego wymienione oferty nie mogły się do niego odnosić.

Sąd pominął również dokumenty k. 156-157, 297-298, z powołaniem się na art. 217 § 2 k.p.c. a contrario, stwierdzając, że nie świadczą one na okoliczności, które dla rozstrzygnięcia miałyby znaczenie, jak również dowód z zeznań świadka A. B. – wobec jego cofnięcia przez wnioskującego pozwanego.

Sąd pozyskał nadto dowody z zeznań stron – przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda M. S. oraz pozwanego T. B., słuchanych w trybie art. 303 k.p.c. i art. 304 k.p.c. Sąd stwierdził, że przedmiotowe zeznania pozostają w ogólności zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w aktach postępowania. W zdecydowanej części zeznania ze sobą wzajemnie korespondują, znajdują również potwierdzenie w dokumentach, które na skutek inicjatywy obu stron procesu zostały w aktach sprawy zgromadzone. W tym zakresie Sąd uznał je za wiarygodne źródła dowodowe oraz poczynił podstawą wydanego rozstrzygnięcia. Sąd odmówił wiary zeznaniom stron w takiej ich części, która – zakwestionowana przez stronę przeciwną – nie została potwierdzona innym dowodem.

Przed przystąpieniem do oceny merytorycznej powództwa należy w tym miejscu poczynić kilka uwag o rozkładzie ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym.

Zasadę rozkładu ciężaru dowodu określa przepis art. 6 k.c., który stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, zaś ten, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Procesowym odzwierciedleniem tej zasady jest przepis art. 232 zd. 1 k.p.c., stosownie do którego strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1975 roku w sprawie o sygn. akt III CRN 26/75, niepubl.).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy trzeba zauważyć, że w toku procesu pozwany wskazywał, że ponad wydatki wymienione w części uzasadnienia dotyczącej ustaleń faktycznych ponosi również koszty związane z utrzymaniem mieszkań żony położonych w S. i w P., koszty związane ze spłatą zadłużenia dotyczącego lokalu mieszkalnego w S. oraz koszty związane ze spłatą kredytu uzyskanego na zakup lokalu mieszkalnego w P.. Przedmiotowe twierdzenia zostały przez stronę powodową zakwestionowane. Pozwany – mimo to – nie przedłożył żadnego materiału dowodowego, który powyższe potwierdzałby. Jego twierdzenia zgłoszone w tym przedmiocie należało więc uznać za gołosłowne, nieudowodnione, a wobec tego niemogące być uwzględnione przy decydowaniu co do zakresu, w jakim powództwo było uzasadnione.

Jednocześnie – przedstawicielka ustawowa w toku procesu wskazywała na plany korzystania przez powoda z korepetycji. Słuchana na rozprawie w charakterze strony zauważyła, że od września 2015 roku powód już z takich pomocy korzysta. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda złożyła szczegółowe zeznania na przedmiotową okoliczność – tak co do przedmiotów, które objęte są nauczaniem dodatkowym w formie korepetycji, osób, które pomoc tę małoletniemu powodowi świadczą, jak również kosztów uzyskania tej pomocy. Zeznania przedstawicielki ustawowej we wskazanej części są spójne, pewne, dla Sądu zgodne z doświadczeniem życiowym – tak co do tego, że korzystanie z tej formy pomocy przez uczniów szkół gimnazjalnych planujących rozpocząć naukę w szkole wyższej jest powszechne, jak również że generuje koszty w wysokości przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda przedstawionej. Nad wyraz istotne jest, że pozwany nie podniósł zarzutów przeciwko zeznaniom przedstawicielki ustawowej w zakresie dotyczącym przedmiotowych korepetycji. Wobec tego Sąd za usprawiedliwione przepisami Kodeksu postępowania cywilnego regulującymi postępowanie dowodowe uznał żądanie powoda, by w kosztach jego utrzymania koszty tytułem korepetycji w wysokości oznaczonej przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda uwzględnić.

Wypada w tym miejscu nadto zauważyć, że zarządzeniem z dnia 30 czerwca 2015 roku zwrócono wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu – wobec nieuzupełnienia jego braków formalnych (k. 172, 204, 231).

Żądanie powoda zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być oceniane nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku. W szczególności pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności. Współzależność między usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego a możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku w sprawie o sygn. akt III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15)

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego zakres potrzeb dziecka, które powinny być zaspokajane przez rodziców, wyznacza treść art. 96 k.r.o. Stosownie do dyrektywy zawartej w tym przepisie, rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych, jak i duchowych, a także środki wychowania według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie zawodowe i podstawowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Najszerszy zakres usprawiedliwionych potrzeb przysługuje dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Przyjmuje się, że ten zakres powinien być ustalony w taki sposób, aby w razie zaspokojenia stopa życiowa dziecka była taka sama jak stopa życiowa rodziców. Sąd Najwyższy podkreślił, że zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich sami żyją.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, a także od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie zawsze jednak mogą być utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

W niniejszej sprawie jest bezsporne, że pozwanego obciąża obowiązek alimentacyjny wobec syna. Powód jest bowiem osobą małoletnią, a brak jest danych stwierdzających, aby miał własny majątek.

Celem obowiązku alimentacyjnego jest zapewnienie osobom, które własnymi siłami i środkami nie mogą zaspokoić swoich potrzeb bytowych, niezbędnej pomocy ze strony bliskich krewnych.

Bezspornym jest, że do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda należy wliczyć koszty wyżywienia, środków higieny i czystości, odzieży oraz edukacji, a także jego udział w opłatach mieszkaniowych w zajmowanym przez powoda mieszkaniu.

W niniejszej sprawie należy wyróżnić trzy okresy. Po pierwsze okres od dnia 22 listopada 2013 roku, tj. dnia wniesienia pozwu, do dnia 30 czerwca 2015 roku, kiedy to małoletni zamieszkiwał wraz z matką, starszym bratem oraz partnerem matki. Ilość osób wspólnie prowadzących gospodarstwo domowe przekłada się na wielkość udziału małoletniego powoda w pokrywaniu kosztów zamieszkania. Im większa ilość tych osób, tym kwotowo mniejszy udział powoda w kosztach mieszkaniowych. Kolejny okres to okres od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku, kiedy to zmiana uległa sytuacja mieszkaniowa małoletniego. Od początku lipca 2015 roku małoletni powód zamieszkuje już bowiem jedynie z matką, nadto zmieniła się wielkość udziału mieszkańców parteru domu, tj. powoda i M. S., w pokrywaniu kosztów wody (zmałała z kwoty 200 zł do kwoty 100 zł miesięcznie). Trzecim okresem, obowiązującym obecnie, jest czas od dnia 1 września 2015 roku, kiedy to ponownie wzrosły koszty utrzymania małoletniego w związku z podjęciem przez niego prywatnych korepetycji.

Matka małoletniego powoda M. S. w toku sprawy oceniała koszty utrzymania powoda na kwotę ok. 1.300 zł (por. k. 13-15). Wskazanie to potwierdziła słuchana na rozprawie w dniu 26 listopada 2015 roku, przy jednoczesnym zastrzeżeniu – jeśli zważy się na pozycje jednostkowe generujące koszty utrzymania powoda – że kwota 1.300 zł nie obejmuje kosztów korepetycji, na które powód ucześnie od września 2015 roku, a których koszt to kwota 360 zł miesięcznie.

J. S. (1), w związku z astmą oskrzelową, na którą cierpi, oraz związanymi z nią chorobami, takimi jak przewlekły nieżyt nosa, wymaga stałego leczenia. Według lekarzy wskazane jest leczenie klimatyczne powoda. Z uwagi na swój stan zdrowia powód musiał zrezygnować z uczęszczania na treningi piłkarskie. Matka małoletniego wskazała, że zamiast tego planuje zapisać syna na basen, jednak do dnia dzisiejszego tego nie uczyniła. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda podała, że różnica pomiędzy żądaniem wyrażonym w pozwie a kosztami utrzymania małoletniego wynika właśnie z planowanych przyszłych kosztów. Te przyszłe koszty to zaś wymieniony powyżej basen, a nadto wyjazdy – sugerowane przez lekarzy, oraz wycieczki szkolne. Przy wszczęciu procesu przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wskazywała także, że planuje skierować powoda na korepetycję. Na datę orzekania powód z pomocy korepetytora już jednak korzysta, wobec tego poczynając od dnia 1 września 2015 roku – skoro w tym miejscu powód zaczął ucześnie na korepetycje – kosztów tytułem korepetycji za koszty hipotetyczne uznać nie można.

Należy podkreślić, że sąd, decydując o wysokości alimentów, odnosi się do aktualnych, bieżących potrzeb małoletniego. Sąd bada usprawiedliwione, bieżące koszty utrzymania uprawnionego do alimentacji. Nie jest możliwe zasądzenie alimentów „na przyszłość”, przy uwzględnieniu hipotetycznych i jedynie potencjalnych potrzeb i kosztów, choćby były to koszty planowane, ale na datę orzekania nie doszły do skutku.

W związku z powyższym, opierając się na zasadach doświadczenia życiowego oraz przy uwzględnieniu materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy, Sąd ustalił, że miesięczny koszt utrzymania małoletniego w okresie od dnia 22 listopada 2013 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku wynosił ok. 1.132,50 zł, w okresie od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku wynosił ok. 1.220 zł, zaś od dnia 1 września 2015 roku wynosi ok. 1.580 zł miesięcznie.

W dalszej kolejności należało uwzględnić, że o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują – jak już wskazano – nie tylko potrzeby uprawnionego, ale również możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych – w tym przypadku obojga rodziców powoda. Matka powoda w początkowej fazie procesu była osobą bezrobotną, podejmowała się wykonywania jedynie prac dorywczych, z których osiągała dochód w wysokości ok. 500-800 zł miesięcznie. Wówczas korzystała również z pomocy finansowej swojego partnera w kwocie ok. 1.650 zł miesięcznie. Obecnie M. S. pracuje w sklepie odzieżowym, osiąga dochód w wysokości ok. 1.000-1.200 zł miesięcznie.

Bezspornym jest, że małoletni powód zamieszkuje obecnie z matką. M. S. nad małoletnim powodem sprawuje osobistą opiekę.

Obowiązek alimentacyjny obciąża oboje rodziców. Jednak stosownie do art. 135 § 2 k.r.o. wykonanie obowiązku względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie (...) może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Zatem matka powoda w dużej mierze realizuje spoczywający na niej obowiązek alimentacyjny poprzez sprawowanie osobistej opieki nad małoletnim.

Odnosnie możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego należy wskazać, że zamieszkuje on wraz z żoną i małoletnim synem w Niemczech. Pozwany jest zatrudniony na podstawie kontraktu jako marynarz. W 2013 roku pozwany uzyskał wynagrodzenie netto w wysokości średniomiesięcznej 2.649,08 EUR, w 2014 roku i w 2015 roku średniomiesięczne wynagrodzenie netto pozwanego zamykało się w kwocie ok. 3.300 EUR. W latach 2013-2015, podobnie jak w latach poprzedzających, pozwany otrzymywał nadto dodatek na syna K. B. w kwocie 184 EUR miesięcznie. Również za 2013 rok pozwany otrzymał zwrot podatku w kwocie 2.952,16 EUR.

Jednocześnie w tym miejscu warto było zastrzec, że podobnie jak potrzeby hipotetyczne, tak i hipotetyczne, przyszłe zmiany w zakresie możliwości zarobkowych obowiązującego do alimentacji dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie nie były istotne. W sprawie ważne pozostawały jedynie aktualne możliwości zarobkowe pozwanego. Wszelkie zmiany, które w wymienionej kwestii zajdą, mogą stanowić podstawę orzekania dopiero w sprawie, dla której podstawę prawną stanowić będzie przepis art. 138 k.r.o.

Koszty utrzymania rodziny pozwanego, ponoszone wyłącznie przez pozwanego, a przez pozwanego udowodnione, zamykają się w kwocie 1.600 EUR. Pozwany, argumentując wysokość ponoszonych nadto kosztów wyżywienia, edukacji, leczenia i odzieży swojej rodziny, odwoływał się do kategorii minimum socjalnego – minimum środków pieniężnych niezbędnych dla zabezpieczenia wskazanych potrzeb, które w Niemczech wynosi kwotę 380 EUR miesięcznie od osoby. Aczkolwiek pozwany żadnych dowodów na okoliczność, by koszty generowane wskazanymi tytułami po jego stronie w wymienionej wysokości rzeczywiście były ponoszone, nie przedstawił. Nawet jednak uwzględniając wskazane minimum socjalne, koszty utrzymania pozwanego i jego rodziny na przestrzeni ostatnich lat poczynając od 2013 roku nie przekraczają kwoty 2.600 EUR.

Przy takich okolicznościach faktycznych Sąd uznał, że suma środków pieniężnych pozostała pozwanemu po spłacie wszystkich zobowiązań i zaspokojeniu wszystkich potrzeb rodziny jest wystarczająca do łożenia alimentów na rzecz małoletniego powoda w zasądzonych kwotach. Osiągane przez pozwanego zarobki są na tyle wysokie, że umożliwiają mu łożenie odpowiednio, za rozróżnione powyżej okresy, kwoty 900 zł, 1.000 zł, oraz 1.100 zł na rzecz J. S. (1).

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby powoda z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców, Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec J. S. (1) wyczerpuje się kwotami – 900 zł, 1.000 zł, 1.100 zł miesięcznie, co stanowi każdorazowo o 70-80 % udziale pozwanego w utrzymywaniu małoletniego powoda.

Sąd zważył, że pozwany w żaden sposób nie utrzymuje kontaktu z małoletnim, w jakiegokolwiek formie uczestnicząc w jego życiu oraz tak spełniając choć w części obciążający go obowiązek alimentacyjny. Wobec tego, w przekonaniu Sądu, obowiązek pokrywania kosztów utrzymania powoda przez pozwanego powinien przewyższać 50 %, skoro całością tej formy obowiązku alimentacyjnego, która polega na osobistej dbałości o spełnianie potrzeb uprawnionego do alimentacji, spoczywa na matce powoda M. S.. Ponadto Sąd uwzględnił, że polskie prawo rodzinne jest oparte na zasadach całkowitej równości wszystkich dzieci, niezależnie od tego, z jakich związków one pochodzą: małżeńskich czy pozamałżeńskich (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1963 roku w sprawie o sygn. akt III CR 88/62, OSNCP 1964/5/98). Zasadą w polskim prawie obowiązującą jest również zasada już wskazywana a sankcjonująca równą stopę życiową rodziców i dzieci. Sąd, ustalając udział pozwanego w kosztach utrzymania powoda w wymienionej

części, uwzględnił obie dyrektywy orzekania o obowiązku alimentacyjnym oraz okoliczności ujawnione w toku sprawy a dotyczące warunków majątkowych obu stron postępowania oraz możliwości zarobkowych obowiązyanych do alimentacji powoda J. S. (1).

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby powoda z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec J. S. (1) winien zostać uregulowany w sposób przedstawiony powyżej. Jednocześnie – wobec tego, że powód jest małoletni, środki pieniężne tytułem renty alimentacyjnej powinny być przekazywane jego przedstawicielce ustawowej.

Mając całokształt powyżej przedstawionych okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 §§ 1 i 2 k.r.o., orzekł jak w pkt I wyroku, oddalając powództwo w pkt II w pozostałej części jako wygórowane.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., przy uwzględnieniu, że powództwo zostało uwzględnione w części, a nadto powód jako strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych – na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 z późn. zm. (dalej jako u.k.s.c.) – nie miała obowiązku ponoszenia kosztów jedynie sądowych.

Sąd, decydując o części, w jakich strony powinny ponieść koszty procesu, uwzględnił, że pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej – w odpowiedzi na pozew, w zakresie kwoty 500 zł. Kwota 500 zł – co było w sprawie bezsporne – była do czasu wszczęcia procesu przez powoda dobrowolnie świadczona przez pozwanego na jego rzecz. Również – zważając na wielkość żądania powoda (2.300 zł) oraz zakres, w jakim zostało ono uwzględnione (1.100 zł) – powód wygrał postępowanie w 47 %.

Wobec powyższego Sąd w pkt III zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 31,80 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, przy uwzględnieniu wysokości tych kosztów ustalonych obowiązującym na datę orzekania § 7 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 z późn. zm.) na kwotę 60 zł.

W pkt IV pozwany obciążył pozwanego kosztami sądowymi, od których uiszczenia powód był zwolniony, w stosunku odpowiadającym wielkości, w jakiej pozwany przegrał niniejszy proces. Sąd nie znalazł podstaw do obciążenia pozwanego kosztami procesu w tej części, w której powództwo zostało przez niego uznane, pamiętając o treści art. 213 § 2 k.p.c., z powołaniem się na art. 101 k.p.c. Sąd uznał, że pozwany przegrał proces w zakresie kwoty 600 zł, odnotowując, że roszczenie zostało uznane co do 500 zł, a ponad kwotę 1.110 zł powództwo zostało oddalone. Wobec tego istniały podstawy do obciążenia – z powołaniem się na art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. – pozwanego częścią 26 % całości kosztów sądowych. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 358,80 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, od których uiszczenia powód był zwolniony z urzędu (26 % części opłaty od pozwu w kwocie 1.380 zł).

W pkt V wyroku Sąd na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. z urzędu nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.